

**UCHWAŁA NR ... / ... / ...
RADY MIEJSKIEJ W MYŚLIBORZU
z 2026 roku**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz
na lata 2027-2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum”.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2026 r., poz. 980).

**Rada Miejska w Myśliborzu
uchwala, co następuje:**

- § 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027-2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie Uchwały powierza się Burmistrzowi Myśliborza.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2027 r.

BURMISTRZ

Piotr Sobolewski

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Bożena Srokowska

ZASTĘPCA BURMISTRZA

Przemysław Klityński

DYREKTOR
Środków Pomocy Społecznej

Błażej Kowzan

Sprawdzono pod względem
formalno- prawnym

.....RADCA PRAWNY.....

p.o. NACZELNIK WYDZIAŁU

Edyta Sarba

SEKRETARZ GMINY

Ewa Furkiewicz

UZASADNIENIE

Na podstawie przeprowadzonych badań merytorycznych treści Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2024-2026 „Myśliborska Rodzina w Centrum” przez Wydział Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie, który wydał sugestie odnośnie uzupełnienia treści przyjętego Programu, Gmina Myślibórz rozważyła zasadność wprowadzenia zastrzeżeń odnośnie sposobu identyfikowania rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz sposobu monitoringu dzieci z tych rodzin. Uwzględniono również konieczność monitorowania funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy asystenta rodziny oraz zaplanowano działania wynikające z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W związku z powyższym dokonano aktualizacji Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2024-2026 „Myśliborska Rodzina w Centrum”

**GMINNY PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY W
GMINIE MYŚLIBÓRZ NA
LATA 2027-2029
„MYŚLIBORSKA RODZINA
W CENTRUM”**

Spis treści

Rozdział I Otoczenie prawne	3
1.1. Podstawa prawna Programu.....	3
Rozdział II Wspieranie rodziny	5
2.1. Rodzina jako wartość.....	5
2.2. Zmiany społeczne a funkcjonowanie rodziny	6
2.3. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka w funkcjonowaniu dziecka i rodziny	6
2.4. Formy wspierania rodziny oraz zasoby systemu pieczy zastępczej.....	8
Rozdział III Wspieranie rodziny w Gminie Myślibórz	12
3.1. Główne czynniki powodujące trudności życiowe skutkujące wsparciem OPS	12
3.2. Charakterystyka rodzin objętych pomocą społeczną	12
3.3. Wsparcie asystenta rodziny	13
3.4. Poradnictwo specjalistyczne.....	15
Rozdział IV Wspieranie rodziny w Gminie Myślibórz według badań ankietowych	15
4.1. Wnioski z badań ankietowych wśród mieszkańców	15
4.2. Podsumowanie badań	17
Rozdział V Analiza SWOT.....	18
Rozdział VI Adresaci Programu	21
Rozdział VII Realizatorzy Programu	21
Rozdział VIII Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027- 2029 „ Myśliborska Rodzina w Centrum”	22
Rozdział IX Zakładane rezultaty.....	32
Rozdział X Realizacja i finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027–2029 „ Myśliborska Rodzina w Centrum”	33
Rozdział XI Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027–2029 „ Myśliborska Rodzina w Centrum”	34

Rozdział I

Otoczenie prawne

1.1. Podstawa prawna Programu

Niniejszy Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027–2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum” przygotowano na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025 poz. 49) w myśl, którego do zadań własnych Gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich programów wspierania rodziny.

Ponadto zgodnie z art. 179 ust. 1 podanej ustawy, w terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt, burmistrz, prezydent składa Radzie Miejskiej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Natomiast zgodnie z normą wyrażoną w ust. 2 art. 179 rada Gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r., nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. z 2026 poz. 980),
- Ustawę z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. z 2025 r., poz. 636 ze zm.),
- Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 639),
- Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2023 r. poz. 2151),
- Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r., poz. 1939 z późn. zm.),
- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 881),
- Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 236),
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r., poz. 383),
- Ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 2025 r., poz. 46 ze zm.),
- Ustawę z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. 2025 r. poz. 1071),
- Ustawę z dnia 17 listopada 1964 Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2026 r., poz. 468),

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. 2023 r. poz. 1870),
- Ustawę z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. 2024 r. poz. 1829).

Rozdział II

Wspieranie rodziny

2.1. Rodzina jako wartość

Rodzina jest jedną z najstarszych i najważniejszych instytucji społecznych, która odgrywa kluczową rolę w kształtowaniu postaw, wartości i więzi międzyludzkich. Pełni funkcje wychowawcze, emocjonalne i socjalizacyjne, będąc pierwszym środowiskiem, w którym człowiek uczy się norm społecznych, zasad współżycia i budowania relacji z innymi ludźmi. W tym sensie rodzina stanowi fundament dla rozwoju osobistego i społecznego każdego członka. To właśnie w rodzinie kształtuje się poczucie bezpieczeństwa, odpowiedzialności oraz umiejętność radzenia sobie z trudnościami życia codziennego. Prawidłowo funkcjonująca rodzina sprzyja harmonijnemu rozwojowi dzieci i młodzieży, wzmacnia kompetencje społeczne oraz wpływa na jakość życia całej społeczności lokalnej. Jednocześnie trudności pojawiające się w rodzinie, takie jak konflikty, uzależnienia, przemoc czy problemy wychowawcze, mogą wpływać na funkcjonowanie dzieci i młodzieży w szkole, relacje społeczne oraz poziom bezpieczeństwa i integracji w środowisku lokalnym.

Pomimo zachodzących zmian społecznych i cywilizacyjnych rodzina nadal pozostaje podstawowym środowiskiem wsparcia i budowania więzi społecznych.

Wartości rodzinne — takie jak poczucie bezpieczeństwa, troska o drugą osobę czy wzajemny szacunek — nadal pozostają istotne, choć ich przejawy mogą przyjmować nowe formy. Współczesna rodzina funkcjonuje w realiach szybkiego tempa życia, częstych zmian zawodowych oraz powszechnego dostępu do technologii, co może osłabiać codzienną bliskość i spontaniczne kontakty. Dlatego coraz większego znaczenia nabiera świadome budowanie relacji oparte na dialogu, empatii i uważności na potrzeby każdego członka.

Wyzwania te skłaniają rodziny do poszukiwania nowych sposobów wzmacniania więzi poprzez wspólne rytuały, regularne rozmowy, odpowiedzialne korzystanie z mediów cyfrowych czy stwarzanie przestrzeni do wyrażania emocji i opinii. Wartości rodzinne nie zanikają, lecz przekształcają się, dostosowując do współczesnych warunków, w których równowaga między życiem zawodowym a prywatnym staje się trudniejsza do utrzymania.

W takiej perspektywie kluczowe jest tworzenie atmosfery, w której każdy członek rodziny czuje, że jego głos ma znaczenie, a trudności są rozwiązywane wspólnie. Rodzina, która świadomie pielęgnuje relacje, wzmacnia poczucie przynależności, zwiększa odporność na

kryzysy i staje się przestrzenią dającą wsparcie, stabilność i możliwość rozwoju mimo dynamicznych zmian zachodzących we współczesnym świecie¹.

2.2. Zmiany społeczne a funkcjonowanie rodziny

Rodzina jako podstawowe środowisko wychowania i rozwoju człowieka, ulegała na przestrzeni lat znacznym przemianom. Z dawnych modeli opartych na wyraźnym podziale ról i hierarchii – w których dominującą pozycję zajmował mężczyzna, a obowiązki kobiety koncentrowały się na sferze domowej – stopniowo przekształciła się w strukturę bardziej partnerską, elastyczną i otwartą na zmiany społeczne. Rozwój gospodarczy, wzrost aktywności zawodowej kobiet oraz zmiany kulturowe przyczyniły się do innego rozumienia odpowiedzialności rodzinnych oraz większego znaczenia relacji opartych na współpracy, wzajemnym wsparciu i bliskości emocjonalnej.

Współczesna rodzina funkcjonuje jednak w warunkach nowych wyzwań. Intensywny rozwój technologii, szybkie tempo życia, presja osiągnięć i dominujący konsumpcjonizm wpływają na sposób organizowania codzienności i budowania więzi. Coraz częściej to urządzenia elektroniczne przejmują funkcje towarzyszenia dziecku, co może prowadzić do osłabienia bezpośrednich kontaktów i trudności w komunikacji. Widać również narastającą potrzebę równoważenia obowiązków zawodowych i rodzinnych oraz świadomego dbania o jakość relacji².

Zmieniające się warunki społeczne sprawiają, że wsparcie dla rodzin nabiera szczególnego znaczenia. Program Wspierania Rodziny ma na celu wzmacnianie rodziców w ich codziennych rolach, wspieranie budowania stabilnych i bezpiecznych relacji oraz tworzenie warunków, w których rodzina – niezależnie od swojej struktury – może prawidłowo funkcjonować i rozwijać się.

2.3. Czynniki chroniące i czynniki ryzyka w funkcjonowaniu dziecka i rodziny

W literaturze pedagogicznej podkreśla się, że rozwój dziecka oraz jego zachowania są w dużej mierze kształtowane przez warunki, w jakich funkcjonuje rodzina. Autorzy wskazują, że środowisko domowe może zarówno wspierać prawidłowy rozwój, jak i przyczyniać się do powstawania trudności wychowawczych. W tym kontekście wyróżnia się **czynniki ryzyka**, które zwiększają prawdopodobieństwo wystąpienia zachowań problemowych, oraz **czynniki**

¹ Mariański, Janusz. „Rodzina jako wartość podstawowa w świadomości młodzieży szkolnej”. *Copernicus Political and Legal Studies*, t. 2, nr 2, 2023, s. 80–102, <https://doi.org/10.15804/CPLS.2023207>.

² S. Romanowska-Jonio, Rodzina w kontekście zmian społeczno-kulturowych w świetle badań własnych, *Wychowanie w Rodzinie*, t. XXXI (2/2024),

chroniące, które wzmacniają odporność dziecka i sprzyjają jego prawidłowemu funkcjonowaniu³.

Czynniki ryzyka

Czynniki ryzyka to takie elementy środowiska rodzinnego, które utrudniają prawidłowy rozwój dziecka i mogą prowadzić do zaburzeń emocjonalnych, trudności szkolnych czy zachowań destrukcyjnych. W artykule zwraca się uwagę, że należą do nich m.in.:

- brak stabilności emocjonalnej w rodzinie,
- niski poziom wsparcia i zaniedbywanie potrzeb dziecka,
- nadmierny stres i napięcia między członkami rodziny,
- niewłaściwe wzorce zachowań przekazywane przez dorosłych,
- nieumiejętność radzenia sobie z konfliktami,
- nieprzewidywalność środowiska wychowawczego,
- zaburzone relacje pomiędzy rodzicami,
- niewystarczająca kontrola i zainteresowanie życiem dziecka.

Obecność wielu czynników ryzyka jednocześnie może znacząco obniżać poczucie bezpieczeństwa dziecka oraz zwiększać podatność na zachowania problemowe.

Czynniki chroniące

Czynniki chroniące to zasoby rodziny i środowiska, które pomagają dziecku rozwijać się prawidłowo mimo trudności. W tekście wskazano, że szczególne znaczenie mają:

- ciepłe, wspierające relacje z opiekunami,
- poczucie bezpieczeństwa i przewidywalności w rodzinie,
- jasne, spójne normy i zasady,
- uważność dorosłych na potrzeby i emocje dziecka,
- konstruktywna komunikacja i otwartość w rozmowie,
- wsparcie w budowaniu kompetencji społecznych,
- pozytywne wzorce zachowań oferowane przez dorosłych,
- wzmacnianie poczucia wartości i sprawczości dziecka.

Czynniki chroniące przeciwdziałają skutkom czynników ryzyka i budują odporność dziecka na wyzwania, z którymi może się mierzyć w domu, szkole lub środowisku rówieśniczym.

³ P. Jusko (2024). Czynniki ochronne i czynniki ryzyka w komunikacji rodzinnej ujęte w procesie oceny ryzyka zagrożenia dziecka. *Praca Socjalna*, 3(39), 5–27. DOI: 10.5604/01.3001.0054.7129.

2.4. Formy wspierania rodziny oraz zasoby systemu pieczy zastępczej

Asystent rodziny to osoba, która prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. Jeden asystent otacza opieką w tym samym czasie nie więcej niż 15 rodzin, a jego praca nie może być łączona z wykonywaniem obowiązków pracownika socjalnego na terenie Gminy, w której ta praca jest prowadzona.

Zakres zadań asystenta rodziny obejmuje cztery obszary:

- bezpośrednią pracę z rodzicami,
- bezpośrednią pracę z dziećmi,
- działania pośrednie realizowane na rzecz dziecka i rodziny,
- organizację własnego warsztatu pracy⁴.

Zadania asystenta rodziny określa art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:⁵

1. opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym;
2. opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
3. udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
4. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
5. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
6. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
7. wspieranie aktywności społecznej rodzin;
8. motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
9. udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
10. motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
11. udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;

⁴ Za: J. A. Malinowski, Role, funkcje i zadania asystenta rodzinnego, w: A. Żukiewicz (red.) Asystent rodzinny.

Nowy zawód i nowa usługa w systemie wspierania rodzin. Od opieki do wsparcia, Wyd. Impuls, Kraków 2011, s. 10.

⁵ art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz.U. 2025 poz. 49)

12. podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
13. prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
14. prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
15. dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
16. monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
17. sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
18. współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
19. współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub Grupą Diagnostyczno-Pomocową lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Rodzina zastępcza jest to rodzinna forma pieczy zastępczej zapewniająca dziecku opiekę oraz wychowanie w warunkach, które są maksymalnie zbliżone do warunków rodzinnych.

Może być ona:

- **spokrewniona** jest tworzona przez małżonków lub osoby, które są wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (pradziadkowie, dziadkowie, siostra, brat);
- **niezawodowa** rodzina tworzona jest przez małżonków lub osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (krewni i powinowaci, niespokrewnieni);
- **zawodowa** rodzina tworzona jest przez małżonków lub osoby niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Otrzymuje wynagrodzenie za sprawowaną opiekę. W rodzinie może przebywać do 3 dzieci;
- **zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego** jest to forma rodzinnej pieczy zastępczej o charakterze interwencyjnym. Jednocześnie może w rodzinie przebywać maksymalnie 6 dzieci. Czas przebywania wynosi 4 miesiące, jednakże w szczególnych przypadkach czas może zostać wydłużony do 8 miesięcy;
- **zawodowa specjalistyczna** jest to forma rodzinnej pieczy zastępczej, w której umieszczone są dzieci na podstawie ustawy o postępowaniu nieletnich, którzy wymagają szczególnej opieki ze względu na niepełnosprawność lub sytuację życiową (np. małoletnie matki z dziećmi).

Rodzinny dom dziecka stanowi formę rodzinnej pieczy zastępczej, w której umieszcza się maksymalnie ośmioro dzieci. Tę formę opieki mogą prowadzić zarówno małżonkowie, jak i osoby niepozostające w związku małżeńskim, zapewniając dzieciom warunki możliwie najbardziej zbliżone do rodzinnych.

Rodzina wspierająca to rodzina, która pomaga innym rodzinom mającym trudności w opiece i wychowaniu dzieci, w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w kształtowaniu podstawowych umiejętności społecznych. Współpracuje ona z asystentem rodziny, wspierając działania na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny.

Rodzina pomocowa pełni z kolei rolę czasowego opiekuna dla dziecka przebywającego w pieczy zastępczej, gdy rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka z różnych przyczyn nie mogą sprawować nad nim bieżącej opieki.

Organizator rodzinnej pieczy zastępczej jest jednostką lub podmiotem odpowiedzialnym za koordynowanie i wspieranie wszystkich form pieczy rodzinnej, w tym za przygotowanie kandydatów oraz monitorowanie jakości sprawowanej opieki.

Pieczka zastępcza to forma czasowej, a niekiedy długoterminowej opieki nad dziećmi pozbawionymi właściwej opieki rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy odbywa się z reguły na podstawie postanowienia sądu, choć w sytuacjach nagłych decyzję o zabezpieczeniu dziecka mogą podjąć także uprawnione służby lub sami rodzice — zawsze z późniejszą weryfikacją sądu, który podejmuje ostateczną decyzję o dalszym losie dziecka. Termin „piecza zastępcza” oznacza, że dziecko pozbawione właściwej opieki rodziców powinno otrzymać miejsce zapewniające mu domowe warunki — zarówno w formie rodzinnej, jak i instytucjonalnej — którego podstawowym celem jest zapewnienie mu bezpieczeństwa, stabilizacji i niezbędnego wsparcia. W Polsce standardy pieczy zastępczej określa ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i wydane na jej podstawie akty wykonawcze. Jak pisze A. Kwak, M. Rymsza „nowe podejście do opieki zastępczej nad dzieckiem zakłada prymat rodziny nad opieką zastępczą, prawo dziecka do wychowywania się w rodzinie naturalnej i obowiązek udzielania przez pomoc społeczną wsparcia dla rodziny w wypełnianiu zadań w stosunku do dziecka. Przyjmuje się zasadę tymczasowości opieki zastępczej, przy czym „tymczasowość” odnosi się do charakteru pobytu dziecka poza rodziną – do momentu powrotu do rodziny naturalnej. Chodzi tym samym o reintegrację dziecka za rodziną, o zapobieżenie jego częstemu przechodzeniu z jednej placówki do drugiej. (...) Jednym z bardzo ważnych szczegółowych rozwiązań jest wymóg współpracy realizatorów różnych form opieki zastępczej z rodziną biologiczną wychowanka”⁶.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza stanowi instytucjonalną formę pieczy zastępczej, w której dzieci częściowo lub całkowicie pozbawione opieki rodzicielskiej otrzymują

⁶ Anna Kwak, Marek Rymsza, System opieki zastępczej w Polsce – ocena funkcjonowania na przykładzie procesu usamodzielniania wychowanków, Analizy i opinie, Nr 68 (12/2006) Instytut Spraw Publicznych, s. 3.

całodobową opiekę i wsparcie wychowawcze. Funkcjonują różne typy takich placówek, m.in. socjalizacyjne, interwencyjne oraz specjalistyczno-terapeutyczne.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza typu rodzinnego również zapewnia całodobową opiekę i wychowanie, jednak działa w warunkach bardziej zbliżonych do środowiska rodzinnego. Może w niej przebywać do 8 dzieci, a także młode osoby, które osiągnęły pełnoletność, pozostając nadal w pieczy zastępczej.

Placówka wsparcia dziennego to forma pomocy, której głównym celem jest wzmacnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodziny poprzez zapewnianie dzieciom bezpiecznego miejsca do rozwoju i aktywności. Placówki te mogą działać w różnych formach:

- **opiekuńczej** – zapewnia ona dziecku opiekę i wychowanie; pomoc w nauce; zorganizowanie czasu wolnego; zabawę, czy także zajęcia sportowe;
- **specjalistycznej** – organizuje dziecku zajęcia kompensacyjne, socjoterapeutyczne, korekcyjne, terapeutyczne, logopedyczne;
- **pracy podwórkowej** – realizując działania animacyjne oraz socjoterapeutyczne⁷.

⁷ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Rozdział III

Wspieranie rodziny w Gminie Myślibórz

3.1. Główne czynniki powodujące trudności życiowe skutkujące wsparciem OPS

W latach 2022–2024 najczęstszym powodem przyznawania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba – liczba osób objętych wsparciem utrzymywała się na bardzo podobnym poziomie (134 w 2022 r., 133 w 2023 r. i 134 w 2024 r.). Istotnym powodem korzystania z pomocy była również niepełnosprawność, przy czym w 2024 r. odnotowano wyraźny wzrost liczby przypadków do 123 osób. Liczba osób otrzymujących pomoc z powodu ubóstwa pozostawała stabilna i wynosiła odpowiednio 106, 105 oraz 107 osób. W przypadku bezrobocia obserwowano niewielkie wahania, a w 2024 r. liczba beneficjentów spadła do 92 osób. Z kolei pomoc przyznawana z powodu alkoholizmu systematycznie malała – z 23 osób w 2022 r. do 13 osób w 2024 r., podobnie jak wsparcie związane z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, które utrzymywało się na bardzo niskim poziomie.

Powody przyznania pomocy	2022	2023	2024
Ubóstwo	106	105	107
Długotrwała lub ciężka choroba	134	133	134
Niepełnosprawność	113	109	123
Bezrobocie	95	97	92
Potrzeba ochrony macierzyństwa	4	3	4
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	3	1	2
Alkoholizm	23	18	13

3.2. Charakterystyka rodzin objętych pomocą społeczną

W latach 2022–2024 systematycznie wzrastała liczba rodzin, którym przyznano świadczenia pomocy społecznej – z 243 w 2022 r. do 278 w 2024 r. Jednocześnie znacząco zwiększała się liczba rodzin, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy, osiągając 383 przypadki w 2024 r. Wśród rodzin z dziećmi dominowały rodziny wychowujące dwoje dzieci, których liczba wzrosła z 16 w 2022 r. do 20 w 2024 r. Liczba rodzin z dziećmi ogółem po spadku w 2023 r. ponownie wzrosła w 2024 r., osiągając 41 rodzin. Rodziny niepełne stanowiły istotną grupę beneficjentów pomocy społecznej, a najczęściej były to rodziny wychowujące dwoje dzieci.

Typy rodzin objętych pomocą społeczną	2022	2023	2024
Rodziny, którym przyznano świadczenie	243	264	278
Rodziny, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy	276	325	383
<i>Razem</i>			
Rodziny z dziećmi ogółem	40	33	41
O liczbie dzieci:			
1	10	10	11
2	16	15	20
3	7	6	4
4	5	1	4
5	2	1	1
6	0	0	1
7 i więcej	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem	20	18	19
O liczbie dzieci:			
1	4	7	4
2	11	8	10
3	2	2	2
4 i więcej	3	1	3

3.3. Wsparcie asystenta rodziny

W latach 2022–2024 systematycznie wzrastała liczba zawieranych kontraktów socjalnych – z 17 w 2022 r. do 27 w 2024 r., co wskazuje na rosnącą aktywność w zakresie pracy z klientami pomocy społecznej. Zwiększała się również liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, osiągając 24 rodziny w 2024 r. Istotny wzrost odnotowano w zakresie pracy socjalnej, z 25 przypadków w 2023 r. do 57 w 2024 r. Jednocześnie liczba interwencji kryzysowych systematycznie malała – z 375 w 2022 r. do 320 w 2024 r., co może świadczyć o stopniowym ograniczaniu sytuacji wymagających natychmiastowego wsparcia.

Korzystający z pomocy i wsparcia	2022	2023	2024
Kontrakt socjalny (liczba zawartych)	17	26	27
Liczba rodzin objęta pomocą asystenta rodziny	19	21	24
Praca socjalna	0	25	57
Interwencja kryzysowa	375	351	320

W latach 2022–2024 systematycznie rosła liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny – z 19 rodzin w 2022 r. do 24 rodzin w 2024 r. Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do współpracy z asystentem pozostawała na zbliżonym poziomie i wynosiła od 6 do 7 rodzin rocznie. Jednocześnie zwiększała się liczba rodzin kierowanych do pracy z asystentem przez pracowników socjalnych, osiągając 18 rodzin w 2024 r. Wśród rodzin, z którymi zakończono pracę, niewielka część osiągnęła założone cele – odpowiednio 1 rodzina w 2022 r. oraz po 2 rodziny w latach 2023–2024. Najczęstszą przyczyną zakończenia współpracy był brak oczekiwanych efektów, przy czym liczba takich przypadków wzrosła do 8 rodzin w 2024 r., natomiast nie odnotowano rezygnacji rodzin ze współpracy ani zakończenia pracy z innych powodów, takich jak przeprowadzka.

Rodziny korzystające z usług asystenta rodziny	2022	2023	2024
Liczba rodzin, które korzystały z usług asystenta	19	21	24
Liczba rodzin zobowiązanych przez Sąd do pracy z asystentem rodziny	7	6	6
Liczba rodzin wskazanych przez pracownika socjalnego do pracy z asystentem rodziny	12	15	18
Liczba rodzin z którymi asystent zakończył pracę:			
osiągnięcie celów	1	2	2
Zaprzestanie pracy przez rodzinę	0	0	0
brak efektów	6	4	8
inne np. przeprowadzka	0	0	0

3.4. Poradnictwo specjalistyczne

W latach 2023–2025 odnotowano stopniowy spadek liczby porad socjalnych – z 375 w 2023 r. do 320 w 2025 r. Jednocześnie rozszerzał się zakres świadczonego wsparcia specjalistycznego, obejmującego porady psychologiczne i prawne. W 2024 r. udzielono 25 porad psychologicznych, natomiast w 2025 r. ich liczba wzrosła do 42, a dodatkowo zrealizowano 15 porad prawnych. Dane te wskazują na rozwijanie przez gminę specjalistycznych form pomocy oraz dostosowywanie zakresu wsparcia do potrzeb rodzin, dzieci i opiekunów. Zasadne pozostaje dalsze utrzymywanie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz bieżące monitorowanie zapotrzebowania na tego typu wsparcie.

ROK	Liczba porad socjalnych	Liczba porad prawnych	Liczba porad psychologicznych	Razem
2023	375	0	0	0
2024	351	0	25	25
2025	320	15	42	57

Rozdział IV

Wspieranie rodziny w Gminie Myślibórz według badań ankietowych

Badania zostały przeprowadzone metodą **CAWI** (ang. *Computer-Assisted Web Interview* – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to Program CORIGO rekomendowane przez ORE) – technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej.

Celem badania było ustalenie aktualnej sytuacji rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Myślibórz. W badaniu wzięło udział 164 osób, a w tym 88% kobiet oraz 12% mężczyzn.

4.1. Wnioski z badań ankietowych wśród mieszkańców

- Badani mieszkańcy zostali zapytani o problemy społeczne rodzin, które uważają za najważniejsze na terenie Gminy Myślibórz. Na pierwszym miejscu znalazł się alkoholizm (38%), bezrobocie (43%), niezaradność życiowa (35%), brak ofert rodzinnego spędzania wolnego czasu (23%), bezradność opiekuńczo-wychowawcza (23%), niedostateczny dostęp do poradnictwa psychologiczno – prawnego (23%).
- Wyniki badania wskazują, że najważniejszą potrzebą rodzin w środowisku lokalnym jest ułatwienie dostępu do usług psychologicznych (44%), ułatwienie dostępu do rehabilitacji (32%), organizacja grup wsparcia dla rodziców/opiekunów przeżywających trudności

wychowawcze (28%), utworzenie punktu pomocy specjalistycznej dla rodzin borykających się z problemami (27%).

- Respondenci najczęściej wskazywali, że najmniej satysfakcjonujące wsparcie dla rodzin w gminie dotyczy przeciwdziałania alkoholizmowi (32%) oraz ograniczania bezrobocia (31%). Wysoki odsetek odpowiedzi dotyczył także wsparcie osób starszych (26%), przeciwdziałanie ubóstwu (22%) oraz ochrona zdrowia (21%).
- Zapytano także mieszkańców jakie formy wsparcia rodziny są najbardziej potrzebne. 50% respondentów wskazało na pomoc finansową, 39% na zajęcia psychologiczne oraz 31% na grupy wsparcia dla rodziców/opiekunów przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
- 21% badanych uważa, że oferta opieki w żłobkach w Gminie Myślibórz nie zaspokaja potrzeb mieszkańców. 34% uważa przeciwnie, a 45% nie wie. Wysoki udział odpowiedzi „nie wiem” może wynikać z faktu, że część respondentów nie korzysta obecnie z opieki żłobkowej, nie posiada dzieci w wieku do lat 3 lub nie ma bezpośredniej wiedzy o funkcjonowaniu tej formy wsparcia.
- W przypadku opieki przedszkolnej wśród osób, które wyraziły jednoznaczną opinię, przeważały oceny pozytywne – 44% badanych uznało, że oferta zaspokaja potrzeby mieszkańców, przy 21% odpowiedzi przeciwnych. Wysoki udział odpowiedzi „nie wiem” może wynikać z faktu, że część respondentów nie korzysta bezpośrednio z opieki żłobkowej lub przedszkolnej, nie posiada dzieci w tym wieku albo nie ma aktualnej wiedzy o tej ofercie.

Interpretując powyższe wyniki, należy uwzględnić ich deklaracyjny charakter oraz zestawić je z danymi zastanymi zawartymi w Raporcie o stanie Gminy Myślibórz za 2025 rok. Z Raportu wynika, że na terenie gminy funkcjonują publiczne placówki przedszkolne oraz Żłobek Miejski w Myśliborzu. W części dotyczącej oświaty i wychowania wskazano, że w 2025 r. na terenie Gminy Myślibórz funkcjonowało 7 placówek oświatowych, w tym 2 przedszkola publiczne i 5 szkół podstawowych, tj. Przedszkole Publiczne nr 1 „Zielona Dolinka” w Myśliborzu oraz Przedszkole Publiczne nr 2 im. Misia Uszatka w Myśliborzu. W Raporcie ujęto również dane dotyczące liczby dzieci w przedszkolach w poszczególnych latach szkolnych.

W związku z powyższymi wynikami ankiety nie powinny być interpretowane jako jednoznaczne stwierdzenie braku zaspokojenia potrzeb mieszkańców w zakresie opieki żłobkowej i przedszkolnej. Stanowią one uzupełniający materiał diagnostyczny, obrazujący subiektywne

opinie respondentów oraz poziom ich wiedzy o dostępnej ofercie. W świetle danych zawartych w Raporcie o stanie Gminy Myślibórz za 2025 rok można wskazać, że oferta żłobkowa i przedszkolna funkcjonująca na terenie gminy ma charakter zorganizowany i zasadniczo odpowiada na potrzeby mieszkańców, przy jednoczesnej zasadności dalszego monitorowania zapotrzebowania oraz informowania mieszkańców o dostępnych formach opieki.

- 28% mieszkańców ocenia dobrze ofertę w zakresie edukacji w Gminie Myślibórz, 44% - dostatecznie, 18% - niedostatecznie, natomiast 10% - nie ma zdania w tej kwestii.
- Najważniejszymi problemami społecznymi dzieci i młodzieży na terenie Gminy są przemoc rówieśnicza (72%), brak odpowiedniego miejsca na spotkania dla młodzieży (41%), brak pozytywnych wzorców i autorytetów (27%) oraz zaniedbania wychowawcze (27%).
- Respondenci zostali zapytani o najważniejsze obowiązki rodziców wobec dzieci. Najczęściej wskazywano ochronę dziecka przed zagrożeniami i niebezpieczeństwami (60%), co świadczy o dużym znaczeniu zapewnienia dzieciom bezpieczeństwa i odpowiednich warunków rozwoju. Wysoki odsetek odpowiedzi dotyczył również wspólnego spędzania czasu wolnego oraz rozmowy i słuchania dziecka (po 55%), podkreślając wagę budowania bliskich relacji rodzinnych. Ponad połowa badanych zwróciła także uwagę na dobrą komunikację w rodzinie oraz okazywanie dziecku miłości, akceptacji i wsparcia (po 51%). Rzadziej wskazywano edukację rodziców i poradnictwo rodzinne (9%), co może sugerować, że mieszkańcy większe znaczenie przypisują bezpośrednim relacjom i codziennemu zaangażowaniu rodziców w wychowanie dzieci.
- 74% ankietowanych mieszkańców czuje się bezpiecznie w miejscu zamieszkania, 14% twierdzi przeciwnie, a 12% nie wie.

4.2. Podsumowanie badań

Wyniki badań ankietowych pokazują, że mieszkańcy dostrzegają potrzebę dalszego wspierania rodzin w obszarach związanych z sytuacją zawodową, problemami uzależnień, codziennym funkcjonowaniem oraz trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi. W wypowiedziach respondentów pojawia się również potrzeba rozwijania oferty wspólnego spędzania czasu przez rodziny oraz zwiększania dostępności poradnictwa psychologicznego, prawnego, rehabilitacyjnego i specjalistycznego. Wskazane obszary należy traktować jako kierunki dalszego wzmocnienia lokalnego systemu wsparcia rodzin.

Badani wskazali, że najbardziej potrzebnymi formami wsparcia są pomoc finansowa,

zajęcia psychologiczne oraz grupy wsparcia dla rodziców i opiekunów. W opinii respondentów działania wymagające szczególnego wzmocnienia dotyczą przede wszystkim przeciwdziałania alkoholizmowi, ograniczania bezrobocia, wsparcia osób starszych, przeciwdziałania ubóstwu oraz ochrony zdrowia.

W obszarze dotyczącym dzieci i młodzieży za najpoważniejsze problemy uznano przemoc rówieśniczą, brak miejsc spotkań dla młodzieży, niedostatek pozytywnych wzorców i autorytetów oraz zaniedbania wychowawcze. Mieszkańcy podkreślali również znaczenie bezpieczeństwa dzieci, wspólnego spędzania czasu przez rodzinę, dobrej komunikacji oraz budowania relacji opartych na miłości, akceptacji i wsparciu.

Wyniki badania wskazują ponadto, że oferta opieki przedszkolnej jest oceniana stosunkowo pozytywnie, natomiast w przypadku opieki żłobkowej znaczna część mieszkańców nie posiada wiedzy pozwalającej na jej ocenę. Większość respondentów deklaruje poczucie bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, co stanowi istotny zasób lokalnej społeczności. Ogół uzyskanych odpowiedzi wskazuje na zasadność kontynuowania i wzmacniania systemu wsparcia rodzin, działań profilaktycznych oraz inicjatyw sprzyjających prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży.

Rozdział V

Analiza SWOT

Analiza SWOT jest narzędziem służącym do diagnozy sytuacji społecznej oraz oceny lokalnego systemu wspierania rodziny. Pozwala na całościowe spojrzenie na sytuację rodzin zamieszkujących gminę poprzez określenie mocnych i słabych stron środowiska lokalnego, a także identyfikację szans i zagrożeń wynikających z czynników wewnętrznych i zewnętrznych. Dzięki temu możliwe jest uporządkowanie najważniejszych informacji dotyczących potrzeb mieszkańców, dostępnych zasobów oraz obszarów wymagających wsparcia i interwencji.

Przeprowadzona analiza umożliwia wskazanie potencjału instytucji i społeczności lokalnej w zakresie działań na rzecz rodzin, dzieci i młodzieży, a także identyfikację problemów społecznych mogących utrudniać prawidłowe funkcjonowanie rodzin. Pozwala również określić czynniki sprzyjające rozwojowi działań profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających oraz te, które mogą ograniczać skuteczność podejmowanych działań.

Celem analizy SWOT jest wyznaczenie kierunków działań odpowiadających na rzeczywiste potrzeby mieszkańców oraz stworzenie podstaw do planowania skutecznej polityki społecznej w obszarze wspierania rodziny. Wyniki analizy stanowią podstawę do

podejmowania działań ukierunkowanych na wzmacnianie rodzin, wspieranie rozwoju dzieci i młodzieży oraz poprawę jakości życia mieszkańców.

<i>MOCNE STRONY (STRENGTHS):</i>	<i>SŁABE STRONY (WEAKNESSES):</i>
• Funkcjonowanie lokalnego systemu wsparcia rodzin obejmującego pomoc społeczną, asystenturę rodziny i pracę socjalną. • Niski poziom problemów opiekuńczo-wychowawczych wymagających interwencji pomocy społecznej. • Niewielka skala problemów związanych z ochroną macierzyństwa. • Relatywnie wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa mieszkańców. • Dobrze oceniana przez mieszkańców dostępność wychowania przedszkolnego. • Stabilna sytuacja na lokalnym rynku pracy w porównaniu z innymi problemami społecznymi. • Niski poziom zjawisk związanych z przemocą ze strony rodziców według opinii mieszkańców. • Istnienie mechanizmów współpracy pomiędzy służbami społecznymi, sądem i rodzinami wymagającymi wsparcia. • Aktywne diagnozowanie potrzeb mieszkańców i rodzin poprzez badania społeczne.	• Duża liczba rodzin wymagających wsparcia z powodu problemów zdrowotnych. • Znaczna skala niepełnosprawności wśród osób korzystających z pomocy społecznej. • Ryzyko pogłębiania się trudności materialnych części mieszkańców w związku ze wzrostem kosztów utrzymania. • Potrzeba dalszego wzmacniania dostępności poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego, prawnego i terapeutycznego. • Potrzeba dalszego monitorowania potrzeb mieszkańców w obszarze zdrowia i dostępu do usług wspierających rodziny. • Niewystarczające korzystanie przez część rodzin z dostępnych form wsparcia w sytuacji trudności opiekuńczo-wychowawczych. • Niedostateczna liczba miejsc i form aktywnego spędzania czasu dla dzieci i młodzieży. • Trudności części rodzin w osiągnięciu trwałej poprawy funkcjonowania społecznego.

SZANSE (OPPORTUNITIES):

- Rozwój usług psychologicznych, terapeutycznych i poradnictwa rodzinnego.
- Pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania wspierające rodziny i dzieci.
- Rozszerzenie oferty profilaktyki zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.
- Tworzenie lokalnych miejsc integracji i aktywności dla młodzieży.
- Rozwój programów aktywizacji zawodowej dla osób pozostających bez pracy.
- Zwiększenie dostępności rehabilitacji dla osób z niepełnosprawnościami i chorobami przewlekłymi.
- Możliwość rozwijania oferty zajęć sportowych, kulturalnych i rekreacyjnych sprzyjających wspólnemu spędzaniu czasu wolnego przez rodziny
- Wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej na rzecz rodzin.
- Rozwój grup wsparcia i programów edukacyjnych dla rodziców.

ZAGROŻENIA (THREATS):

- Starzenie się społeczeństwa i wzrost liczby osób przewlekle chorych.
- Nasilanie problemów zdrowia psychicznego dzieci, młodzieży i dorosłych.
- Utrzymywanie się problemu alkoholizmu jako jednego z głównych problemów społecznych.
- Występowanie przemocy rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży.
- Ryzyko dziedziczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego przez dzieci wychowujące się w rodzinach dysfunkcyjnych.
- Ograniczony dostęp do specjalistycznej opieki zdrowotnej i rehabilitacji.
- Ryzyko nadmiernego korzystania przez dzieci i młodzież z urządzeń elektronicznych.
- Pogłębianie się problemów wychowawczych wynikających z braku autorytetów i pozytywnych wzorców.
- Możliwość wzrostu uzależnień behawioralnych i od substancji wśród dzieci i młodzieży.

Rozdział VI

Adresaci Programu

Program skierowany jest do rodzin zamieszkujących Gminę Myślibórz, które doświadczają trudności w codziennym funkcjonowaniu oraz realizacji funkcji opiekuńczych i wychowawczych.

Adresatami programu są w szczególności:

- rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, społecznej lub materialnej,
- rodziny przeżywające trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- rodziny doświadczające przemocy domowej lub innych sytuacji kryzysowych,
- rodziny wymagające wsparcia specjalistycznego,
- rodziny zagrożone wykluczeniem społecznym,
- rodziny, w których istnieje ryzyko umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej lub podejmowane są działania na rzecz jego powrotu do środowiska rodzinnego.

Program obejmuje działania służące wzmacnianiu potencjału rodzin, rozwijaniu kompetencji rodzicielskich, poprawie relacji rodzinnych oraz wspieraniu procesów reintegracji rodzinnej. Podejmowane działania mają sprzyjać wychowywaniu dzieci w bezpiecznym i stabilnym środowisku rodzinnym.

Rozdział VII

Realizatorzy Programu

Koordynację oraz realizację Programu powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Myśliborzu, który odpowiada za organizację, koordynowanie i monitorowanie działań podejmowanych na rzecz rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Program realizowany będzie we współpracy z lokalnymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin, w szczególności placówkami oświatowymi, jednostkami ochrony zdrowia, Policją, sądami, kuratorami sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz organizacjami pozarządowymi.

Skuteczna realizacja Programu wymaga współdziałania różnych służb i instytucji, co umożliwia kompleksowe wsparcie rodzin oraz podejmowanie działań dostosowanych do ich indywidualnych potrzeb.

Rozdział VIII

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027 – 2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum”.

Celem głównym wyznaczonym w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027–2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum” jest wzmacnianie potencjału rodzin oraz tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu, rozwojowi i bezpieczeństwu dzieci, młodzieży oraz rodzin w Gminie Myślibórz poprzez rozwój zintegrowanego systemu wsparcia społecznego, profilaktycznego i specjalistycznego.

Realizacja celu głównego Programu będzie możliwa poprzez osiągnięcie wyznaczonych celów szczegółowych, odpowiadających na najważniejsze potrzeby i problemy rodzin zamieszkujących teren Gminy Myślibórz. Podejmowane działania będą koncentrować się na wzmacnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej rodzin, rozwijaniu systemu wsparcia specjalistycznego, przeciwdziałaniu uzależnieniom i przemocy oraz tworzeniu warunków sprzyjających prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży.

Skuteczna realizacja Programu wymaga współpracy oraz zaangażowania wszystkich instytucji, służb i podmiotów działających na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży na terenie gminy. Istotną rolę odgrywać będzie współdziałanie jednostek organizacyjnych samorządu, placówek oświatowych, ochrony zdrowia, Policji, organizacji pozarządowych oraz innych partnerów społecznych i lokalnej społeczności. Wspólne i skoordynowane działania mają służyć budowaniu spójnego systemu wsparcia, który umożliwi skuteczne reagowanie na pojawiające się problemy społeczne oraz poprawę jakości życia mieszkańców Gminy Myślibórz.

CEL SZCZEGÓŁOWY 1.

WSPIERANIE RODZIN W PRAWIDŁOWYM WYPEŁNIANIU FUNKCJI OPIEKUŃCZYCH I WYCHOWAWCZYCH

***CEL OPERACYJNY 1.1. Wspieranie rodziców i opiekunów w doskonaleniu umiejętności
związanych z wychowaniem i opieką nad dziećmi***

Działania:

- udzielanie rodzinom wsparcia w przezwyciężaniu trudności związanych z wychowaniem dzieci i organizacją życia rodzinnego,
- prowadzenie pracy socjalnej ukierunkowanej na wzmacnianie zasobów wychowawczych rodziców i opiekunów,

- organizowanie warsztatów i spotkań podnoszących umiejętności opiekuńcze oraz wychowawcze,
- realizowanie działań edukacyjnych dotyczących prawidłowego rozwoju dziecka i potrzeb poszczególnych etapów jego rozwoju,
- zapewnianie dostępu do poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego,
- tworzenie i wspieranie grup samopomocowych oraz grup wsparcia dla rodziców,
- inicjowanie działań służących poprawie komunikacji w rodzinie oraz budowaniu prawidłowych relacji między jej członkami,
- rozwijanie współpracy pomiędzy rodzicami, szkołami i innymi instytucjami wspierającymi rodzinę,
- organizowanie konsultacji specjalistycznych dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych,
- prowadzenie mediacji rodzinnych służących łagodzeniu konfliktów i odbudowie relacji.

Wskaźniki realizacji:

- liczba rodzin objętych wsparciem,
- liczba przeprowadzonych warsztatów, szkoleń i spotkań edukacyjnych,
- liczba uczestników działań edukacyjnych,
- liczba udzielonych porad specjalistycznych,
- liczba funkcjonujących grup wsparcia,
- liczba wspólnych inicjatyw realizowanych z udziałem rodzin i instytucji,
- liczba konsultacji i mediacji rodzinnych.

Partnerzy i realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, poradnie specjalistyczne, placówki ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, specjaliści pracujący z dzieckiem i rodziną.

CEL OPERACYJNY 1.2. Udzielanie wsparcia rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych oraz zagrożonym wykluczeniem społecznym.

Działania:

- udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej,
- zapewnianie wsparcia rzeczowego, usługowego i materialnego adekwatnego do potrzeb rodzin,
- prowadzenie intensywnej pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania rodzin,

- wspieranie rodzin w dostępie do dostępnych programów pomocowych, w tym programów obejmujących pomoc żywnościową, zgodnie z obowiązującymi zasadami i kryteriami;
- zapewnianie dzieciom z rodzin wymagających wsparcia możliwości korzystania z dożywiania w szkole, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz rozpoznanymi potrzebami.
- wspieranie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez działania aktywizujące,
- wdrażanie programów aktywizacji społecznej i zawodowej dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo,
- realizowanie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom,
- prowadzenie przedsięwzięć służących przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- zapewnianie specjalistycznego wsparcia rodzinom doświadczającym kryzysów,
- organizowanie konsultacji i poradnictwa dla rodzin zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną,
- wzmacnianie współpracy instytucji działających na rzecz rodziny i osób w kryzysie.

Wskaźniki realizacji:

- liczba rodzin objętych pomocą,
- liczba rodzin objętych pracą socjalną,
- liczba osób korzystających z pomocy żywnościowej i rzeczowej,
- liczba programów aktywizacyjnych,
- liczba uczestników programów aktywizacyjnych,
- liczba działań profilaktycznych,
- liczba rodzin objętych specjalistycznym wsparciem,
- liczba udzielonych konsultacji i porad.

Partnerzy i realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, organizacje pozarządowe, specjaliści oraz inne instytucje działające na rzecz rodziny.

CEL OPERACYJNY 1.3. Zapobieganie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej oraz wspieranie odbudowy i wzmacniania więzi rodzinnych.

Działania:

- obejmowanie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze wsparciem asystenta rodziny oraz pracą socjalną,
- realizowanie działań profilaktycznych wzmacniających potencjał opiekuńczy i wychowawczy rodzin,
- podejmowanie działań służących ograniczaniu liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej,
- zapewnianie współfinansowania pobytu dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- wspieranie rodzin biologicznych w odbudowie prawidłowych relacji rodzinnych oraz poprawie ich funkcjonowania,
- prowadzenie działań przygotowujących rodziny do przejęcia opieki nad dzieckiem powracającym z pieczy zastępczej,
- organizowanie specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego dla rodzin biologicznych,
- monitorowanie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej oraz ich rodzin,
- rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami i służbami zaangażowanymi w pracę na rzecz dziecka i rodziny,
- realizowanie działań reintegracyjnych ukierunkowanych na odbudowę więzi rodzinnych,
- wspieranie rodzin w tworzeniu warunków umożliwiających bezpieczny powrót dziecka do środowiska rodzinnego,
- koordynowanie działań różnych podmiotów uczestniczących w procesie wsparcia rodzin biologicznych.

Wskaźniki realizacji:

- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba rodzin objętych działaniami profilaktycznymi,
- liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej,
- wysokość środków przeznaczonych na współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- liczba rodzin objętych współpracą i wsparciem,

- liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych,
- liczba rodzin korzystających ze wsparcia specjalistycznego,
- liczba rodzin objętych monitoringiem,
- liczba wspólnych działań i spotkań międzyinstytucjonalnych,
- liczba działań reintegracyjnych.

Partnerzy i realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, asystenci rodziny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, placówki oświatowe, Policja, poradnie specjalistyczne, organizacje pozarządowe oraz inne podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny.

CEL SZCZEGÓŁOWY 2. TWORZENIE WARUNKÓW SPRZYJAJĄCYCH WSZECHSTRONNEMU ROZWOJOWI DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ ICH AKTYWNEMU UCZESTNICTWU W ŻYCIU SPOŁECZNYM.

CEL OPERACYJNY 2.1. Poszerzanie dostępu do działań wspierających rozwój edukacyjny, społeczny i osobisty dzieci oraz młodzieży.

Działania:

- rozwijanie lokalnej oferty edukacyjnej, profilaktycznej i rozwojowej skierowanej do dzieci i młodzieży,
- promowanie zdrowych postaw oraz kształtowanie umiejętności podejmowania odpowiedzialnych decyzji życiowych,
- tworzenie warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań, talentów i pasji dzieci oraz młodzieży,
- wspieranie aktywnego uczestnictwa dzieci i młodzieży w życiu społecznym, kulturalnym i obywatelskim,
- zwiększanie dostępności zajęć pozalekcyjnych, rekreacyjnych, sportowych i artystycznych,
- organizowanie przedsięwzięć integracyjnych sprzyjających budowaniu relacji rówieśniczych i wzmacnianiu więzi społecznych,
- rozwijanie i wspieranie miejsc aktywności dzieci i młodzieży, w tym świetlic oraz placówek wsparcia dziennego,
- podejmowanie działań ograniczających bariery w dostępie do edukacji, kultury, sportu i rekreacji,

- wspieranie dzieci i młodzieży znajdujących się w mniej korzystnej sytuacji społecznej lub materialnej,
- zwiększanie dostępności działań wspomagających rozwój dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i dzieci z niepełnosprawnościami,
- wzmacnianie współpracy podmiotów działających na rzecz rozwoju dzieci i młodzieży,
- tworzenie warunków umożliwiających pełniejsze uczestnictwo młodych mieszkańców w życiu lokalnej społeczności.

Wskaźniki realizacji:

- liczba programów, projektów i inicjatyw skierowanych do dzieci i młodzieży,
- liczba warsztatów, zajęć, wydarzeń i spotkań,
- liczba uczestników działań,
- liczba funkcjonujących świetlic i placówek wsparcia dziennego,
- liczba dzieci i młodzieży korzystających z oferty świetlic,
- liczba dzieci objętych pomocą stypendialną, socjalną lub innymi formami wsparcia,
- liczba uczestników zajęć rozwijających zainteresowania,
- liczba dzieci korzystających z dofinansowanych form wypoczynku, sportu, kultury i rekreacji,
- liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym,
- liczba działań podejmowanych na rzecz dostępności i wyrównywania szans.

Partnerzy i realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, placówki oświatowe, instytucje kultury, placówki sportowe i rekreacyjne, organizacje pozarządowe, placówki wsparcia dziennego, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, podmioty działające na rzecz osób z niepełnosprawnościami, wolontariusze oraz inne instytucje pracujące na rzecz dzieci i młodzieży.

CEL OPERACYJNY 2.2. Wzmacnianie zdrowia psychicznego, poczucia bezpieczeństwa oraz odporności emocjonalnej dzieci i młodzieży.

Działania:

- podejmowanie działań ograniczających występowanie zachowań ryzykownych wśród dzieci i młodzieży,
- kształtowanie postaw opartych na wzajemnym szacunku, odpowiedzialności i poszanowaniu norm społecznych,
- rozwijanie kompetencji społecznych, emocjonalnych i komunikacyjnych dzieci oraz młodzieży,

- zwiększanie dostępności wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i terapeutycznego,
- prowadzenie działań służących przeciwdziałaniu przemocy rówieśniczej, przemocy w Internecie oraz innym formom krzywdzenia dzieci,
- wzmacnianie umiejętności radzenia sobie z trudnymi emocjami, stresem i sytuacjami kryzysowymi,
- wspieranie dzieci i młodzieży zagrożonych wykluczeniem społecznym, izolacją lub problemami emocjonalnymi,
- podnoszenie świadomości rodziców i opiekunów w zakresie zagrożeń występujących w środowisku dzieci i młodzieży,
- rozwijanie współpracy pomiędzy rodziną, szkołą oraz instytucjami wspierającymi dziecko,
- doskonalenie procedur reagowania w sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia lub bezpieczeństwa dzieci i młodzieży,
- promowanie bezpiecznych zachowań w środowisku szkolnym, rodzinnym i lokalnym.

Wskaźniki realizacji:

- liczba działań profilaktycznych i edukacyjnych,
- liczba programów dotyczących bezpieczeństwa i zdrowia psychicznego,
- liczba uczestników programów i spotkań,
- liczba dzieci objętych wsparciem specjalistycznym,
- liczba konsultacji psychologicznych, pedagogicznych i terapeutycznych,
- liczba działań informacyjnych skierowanych do rodziców i opiekunów,
- liczba zajęć rozwijających kompetencje społeczne i emocjonalne,
- liczba wdrożonych procedur oraz podejmowanych działań interwencyjnych,
- liczba wspólnych inicjatyw realizowanych przez instytucje działające na rzecz dzieci i młodzieży.

Partnerzy i realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, placówki oświatowe, Policja, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, organizacje pozarządowe, specjaliści pracujący z dziećmi i młodzieżą, instytucje ochrony zdrowia oraz inne podmioty realizujące działania na rzecz bezpieczeństwa i dobrostanu dzieci i młodzieży.

**CEL SZCZEGÓŁOWY 3. ROZWÓJ LOKALNEGO SYSTEMU WSPARCIA
RODZIN ORAZ WZMACNIANIE WSPÓŁPRACY
MIĘDZYINSTYTUCJONALNEJ.**

CEL OPERACYJNY 3.1. Poszerzanie dostępu do kompleksowej pomocy specjalistycznej oraz rozwijanie współpracy podmiotów realizujących działania na rzecz rodzin.

Działania:

- rozwijanie lokalnego systemu poradnictwa i pomocy specjalistycznej dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych,
- zapewnianie mieszkańcom dostępu do wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, prawnego i rodzinnego,
- podejmowanie działań służących wzmocnieniu zdrowia psychicznego oraz dobrostanu mieszkańców,
- tworzenie i rozwijanie miejsc udzielania pomocy oraz konsultacji specjalistycznych,
- wspieranie osób i rodzin doświadczających problemów uzależnień oraz innych trudności życiowych,
- zwiększanie dostępności informacji o istniejących formach wsparcia i możliwościach uzyskania pomocy,
- koordynowanie działań instytucji i służb pracujących na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin,
- rozwijanie współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi zadania z zakresu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa,
- inicjowanie wspólnych przedsięwzięć służących rozwiązywaniu problemów społecznych oraz wzmocnieniu rodzin,
- tworzenie warunków do wymiany doświadczeń, wiedzy i dobrych praktyk pomiędzy instytucjami,
- wspieranie działań partnerskich na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu oraz poprawy jakości życia mieszkańców,
- podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji i służb pracujących z dziećmi oraz rodzinami,
- prowadzenie monitoringu lokalnych problemów społecznych i analizowanie potrzeb mieszkańców,
- wykorzystywanie wyników diagnoz społecznych do planowania i doskonalenia działań pomocowych.

Wskaźniki realizacji:

- liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego,
- liczba konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, terapeutycznych, prawnych i rodzinnych,
- liczba działań i programów wspierających zdrowie psychiczne mieszkańców,
- liczba osób i rodzin objętych wsparciem specjalistycznym,
- liczba funkcjonujących punktów konsultacyjnych i miejsc udzielania pomocy,
- liczba działań informacyjnych dotyczących dostępnych form wsparcia,
- liczba wspólnych inicjatyw realizowanych przez instytucje,
- liczba spotkań, konsultacji i zespołów roboczych,
- liczba programów i projektów realizowanych we współpracy międzyinstytucjonalnej,
- liczba zawartych partnerstw i porozumień,
- liczba działań koordynacyjnych,
- liczba szkoleń i warsztatów dla przedstawicieli instytucji,
- liczba analiz, diagnoz i raportów dotyczących sytuacji społecznej mieszkańców.

Partnerzy i realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski, placówki oświatowe, poradnie specjalistyczne, podmioty ochrony zdrowia, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, organizacje pozarządowe, instytucje rynku pracy oraz inne podmioty działające na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin.

CEL SZCZEGÓŁOWY 4. PRZECIWDZIAŁANIE ZJAWISKOM NEGATYWNIE WPLYWAJĄCYM NA FUNKCJONOWANIE RODZIN ORAZ ZWIĘKSZANIE BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.

CEL OPERACYJNY 4.1. Rozwijanie działań profilaktycznych, wspierających i interwencyjnych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz przemocy domowej.

Działania:

- zwiększanie świadomości mieszkańców na temat konsekwencji uzależnień oraz innych zachowań ryzykownych,
- promowanie zdrowego stylu życia oraz postaw sprzyjających zdrowiu psychicznemu i społecznemu,
- rozwijanie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci, młodzieży i osób dorosłych,
- wspieranie osób oraz rodzin doświadczających problemów wynikających z uzależnień,

- zapewnianie dostępu do pomocy terapeutycznej, psychologicznej, socjalnej i konsultacyjnej,
- tworzenie warunków sprzyjających podejmowaniu aktywnych i bezpiecznych form spędzania czasu wolnego,
- rozwijanie oferty zajęć sportowych, rekreacyjnych, integracyjnych i środowiskowych stanowiących alternatywę dla zachowań ryzykownych,
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom oraz rozpoznawania sytuacji problemowych,
- zwiększanie społecznej wrażliwości na zjawisko przemocy domowej i jej skutki,
- zapewnianie kompleksowego wsparcia osobom i rodzinom doświadczającym przemocy,
- podejmowanie działań służących ochronie osób zagrożonych przemocą oraz ograniczaniu skutków doświadczanych kryzysów,
- prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych dotyczących możliwości uzyskania pomocy,
- wzmacnianie skuteczności działań interwencyjnych oraz procedur ochrony osób pokrzywdzonych,
- rozwijanie współpracy pomiędzy instytucjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy domowej,
- inicjowanie wspólnych przedsięwzięć służących poprawie bezpieczeństwa rodzin i mieszkańców.

Wskaźniki realizacji:

- liczba programów profilaktycznych i edukacyjnych,
- liczba kampanii społecznych i działań informacyjnych,
- liczba osób oraz rodzin objętych wsparciem,
- liczba osób korzystających z pomocy terapeutycznej, psychologicznej lub socjalnej,
- liczba wydarzeń, zajęć i inicjatyw promujących zdrowy styl życia,
- liczba uczestników działań profilaktycznych i integracyjnych,
- liczba rodzin objętych pomocą w związku z występowaniem przemocy domowej,
- liczba prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”,
- liczba konsultacji psychologicznych, terapeutycznych i prawnych,
- liczba działań edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy,
- liczba interwencji podejmowanych w sytuacjach kryzysowych,

- liczba szkoleń, kampanii i przedsięwzięć podnoszących świadomość społeczną,
- liczba wspólnych działań realizowanych przez instytucje i służby.

Partnerzy i realizatorzy:

Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, podmioty ochrony zdrowia, specjaliści i terapeuci, organizacje pozarządowe, Urząd Miejski oraz inne instytucje działające na rzecz bezpieczeństwa i wsparcia rodzin.

Rozdział IX

Zakładane rezultaty

Realizacja Gminnego Programu Wsparcia Rodziny w latach 2027–2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum” ma przyczynić się do systemowego wzmocnienia rodzin zamieszkujących Gminę Myślibórz poprzez rozwój usług społecznych, zwiększenie dostępności pomocy specjalistycznej oraz poprawę współpracy instytucjonalnej. Podejmowane działania mają prowadzić nie tylko do rozwiązywania bieżących trudności, lecz także do budowania trwałych zasobów rodzin, zwiększenia ich samodzielności oraz zapobiegania kryzysom. Oczekiwane rezultaty obejmują zarówno poprawę funkcjonowania rodzin i dzieci, jak i unowocześnienie lokalnego systemu wsparcia, tak aby był bardziej dostępny, efektywny i adekwatny do zmieniających się potrzeb mieszkańców.

Zakłada się, że realizacja Programu przyczyni się do:

- Wzrost kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców oraz opiekunów.
- Poprawa funkcjonowania rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
- Zwiększenie dostępności wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i specjalistycznego dla rodzin.
- Wzmocnienie systemu pomocy rodzinom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych oraz zagrożonym wykluczeniem społecznym.
- Ograniczenie liczby sytuacji wymagających interwencji kryzysowej oraz działań o charakterze interwencyjnym.
- Zmniejszenie ryzyka umieszczania dzieci w pieczy zastępczej oraz wzrost skuteczności działań na rzecz utrzymania dziecka w rodzinie biologicznej.

- Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin.
- Zwiększenie udziału dzieci i młodzieży w działaniach edukacyjnych, profilaktycznych, sportowych, kulturalnych i integracyjnych.
- Wzrost poczucia bezpieczeństwa oraz dobrostanu psychicznego dzieci i młodzieży.
- Ograniczenie skali problemów społecznych związanych z uzależnieniami, przemocą oraz zachowaniami ryzykownymi.
- Rozszerzenie oferty działań profilaktycznych i wspierających skierowanych do rodzin, dzieci i młodzieży.
- Zwiększenie aktywności społecznej rodzin oraz ich udziału w życiu lokalnej społeczności.
- Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie dostępnych form pomocy i wsparcia.
- Poprawa jakości życia rodzin oraz wzmocnienie ich zdolności do samodzielnego rozwiązywania problemów.

Rozdział X

Realizacja i finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027–2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum”

Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027-2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum” będzie przebiegać w sposób zintegrowany, kompleksowy i elastyczny, tak aby odpowiadać na rzeczywiste potrzeby lokalnej społeczności. Wdrażanie działań będzie oparte na współpracy wielu partnerów – instytucji publicznych, organizacji pozarządowych, placówek edukacyjnych oraz osób i środowisk zaangażowanych w poprawę jakości życia dzieci, młodzieży i rodzin.

Koordinację Programu powierzono Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Gminie Myślibórz, który będzie odpowiedzialny za spójność realizowanych zadań z celami strategicznymi, a także za skuteczne ich wdrażanie. Współpraca w ramach Programu obejmie jednostki samorządu terytorialnego wszystkich szczebli, instytucje oświatowe, służbę zdrowia, policję, sądy rodzinne, organizacje pozarządowe, wspólnoty religijne oraz lokalnych przedsiębiorców.

Działania będą prowadzone w sposób otwarty na zmieniające się potrzeby mieszkańców, z uwzględnieniem wniosków z monitoringu, ewaluacji oraz opinii społecznych. Szczególny

nacisk zostanie położony na szybkie reagowanie na zjawiska kryzysowe, takie jak bezrobocie, przemoc domowa, uzależnienia czy problemy wychowawcze wśród dzieci i młodzieży.

Realizacja zadań będzie możliwa dzięki wykorzystaniu różnorodnych źródeł finansowania, co pozwoli zapewnić stabilność działań i ich elastyczne dostosowanie do zmieniających się potrzeb. Planowane źródła finansowania obejmują:

- środki budżetów samorządowych (gminnego, powiatowego, wojewódzkiego) – stanowiące podstawę finansowania lokalnych działań;
- środki z budżetu państwa, w tym dotacje i programy ministerialne;
- fundusze zewnętrzne, w tym:
 - fundusze strukturalne i programy Unii Europejskiej,
 - środki krajowych i regionalnych programów, takich jak Fundusz Przeciwdziałania Uzależnieniom czy Fundusz Sprawiedliwości,
 - dotacje z programów grantowych (np. Program Aktywizacji Społecznej, FIO – Fundusz Inicjatyw Obywatelskich);
- wkłady własne organizacji pozarządowych w postaci finansów i zasobów rzeczowych;
- darowizny i wsparcie sponsorów z kraju i zagranicy.

Dzięki partnerskiej współpracy i odpowiedniemu zabezpieczeniu finansowemu, Program będzie mógł funkcjonować skutecznie i długofalowo, umożliwiając szybkie reagowanie na nowe wyzwania oraz odpowiadając na zmieniające się potrzeby rodzin i całej społeczności lokalnej.

Rozdział XI

Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Myślibórz na lata 2027–2029 „Myśliborska Rodzina w Centrum”.

Aby Program Wspierania Rodziny był realizowany w sposób skuteczny oraz odpowiadał rzeczywistym potrzebom mieszkańców, konieczne jest prowadzenie stałego monitoringu jego realizacji oraz systematycznej oceny stopnia osiągania założonych celów. Działania te pozwalają na zapewnienie efektywności podejmowanych inicjatyw, przejrzystości ich realizacji oraz ciągłe doskonalenie systemu wsparcia rodzin na terenie Gminy Myślibórz.

Regularna analiza realizowanych działań umożliwia ocenę ich skuteczności, adekwatności do potrzeb społeczności lokalnej oraz wpływu na poprawę funkcjonowania rodzin. Ośrodek Pomocy Społecznej w Gminie Myślibórz jako jednostka odpowiedzialna za koordynację Programu, będzie sporządzał coroczne sprawozdanie z jego realizacji,

przygotowywane do dnia 31 marca każdego roku. Dokument ten będzie uwzględniał aktualne problemy społeczne, potrzeby mieszkańców oraz rekomendacje dotyczące dalszych kierunków działań i zostanie przedłożony Burmistrzowi oraz Radzie Miejskiej.

Celem prowadzonego monitoringu i ewaluacji jest ocena skuteczności podejmowanych działań, weryfikacja stopnia realizacji założeń Programu, identyfikacja obszarów wymagających zmian oraz pozyskanie danych niezbędnych do planowania kolejnych przedsięwzięć. Proces ten umożliwia również włączenie w działania ewaluacyjne partnerów społecznych, w tym instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz samych rodzin korzystających ze wsparcia.

W ramach monitorowania wykorzystywane będą m.in. okresowe sprawozdania podmiotów realizujących zadania Programu, wyniki badań ankietowych oraz wywiadów prowadzonych wśród mieszkańców i uczestników działań, a także analiza danych statystycznych dotyczących liczby podejmowanych interwencji czy liczby osób objętych wsparciem. Ocena realizacji Programu będzie opierała się na wcześniej określonych wskaźnikach.

Ewaluacja Programu będzie prowadzona na trzech poziomach: bieżącym – umożliwiającym szybkie reagowanie na pojawiające się problemy i wprowadzanie niezbędnych zmian, okresowym – obejmującym coroczną analizę realizowanych działań z wykorzystaniem danych ilościowych i jakościowych, oraz końcowym – przeprowadzanym po zakończeniu okresu obowiązywania Programu w celu podsumowania osiągniętych efektów oraz sformułowania wniosków i rekomendacji na przyszłość.

Za organizację i prowadzenie procesu monitorowania oraz ewaluacji odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Gminie Myślibórz, który realizuje te działania we współpracy z partnerami Programu, w tym placówkami oświatowymi, instytucjami ochrony zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz przedstawicielami społeczności lokalnej.

Wyniki prowadzonych analiz będą wykorzystywane do doskonalenia realizowanych działań, planowania nowych form wsparcia dla rodzin, rozwijania istniejących inicjatyw oraz formułowania rekomendacji dla władz samorządowych w zakresie prowadzenia lokalnej polityki społecznej.